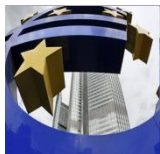
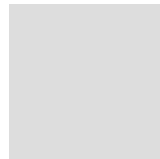
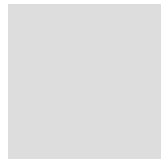

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
UPRAVA ZA FINANCIJSKO UPRAVLJANJE, UNUTARNJU REVIZIJU I NADZOR
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

Daljnji razvoj unutarnje revizije i nova regulativa u potpori razvoju

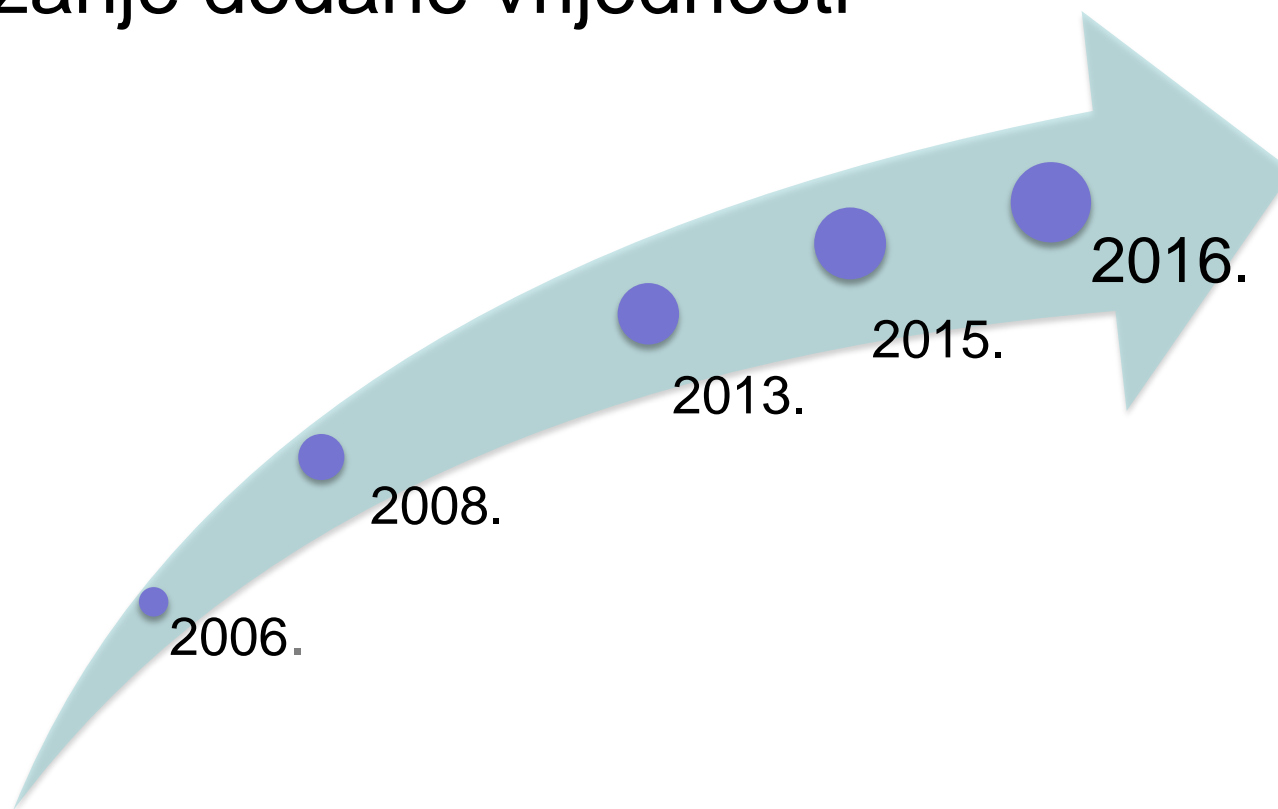
*Nikolina Bibić
Davor Kozina*

Zagreb, 13. prosinca 2016.

UVOD

Daljnji razvoj unutarnje revizije usmjeren je na postizanje dodane vrijednosti

Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
Interni pravilnik o unutarnjoj reviziji
Pravilnik i sadržaju i načinu vođenja registara jedinica za unutarnju reviziju i ovlaštenih unutarnjih revizora

USPOSTAVA

Kodeks strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru
Naputak o stalnom stručnom usavršavanju unutarnjih revizora
Uputa o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

UNUTARNJI REVIZORI

Pravilnik o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije
Uputa za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutraње revizije

PROVJERA KVALITETE

METODOLOGIJA

Uputa za izradu strateških i godišnjih planova za unutarnju reviziju

UVOD

Izdvojeni akti:

1. Pravilnik o obavljanju provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije
  2. Uputa o provođenju praktične izobrazbe
  3. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
  4. Interni pravilnik o unutarnjoj reviziji
-
5. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

PRAVILNIK O OBAVLJANJU PROVJERE KVALITETE AKTIVNOSTI UNUTARNJE REVIZIJE

(Narodne novine, br. 35/16)

PROVJERA KVALITETE AKTIVNOSTI UNUTARNJE REVIZIJE

GODIŠNJA PROVJERA

- Praćenje aktivnosti UR
- Praćenje učinaka rada UR

Izveštavanje Vlade Republike
Hrvatske o rezultatima i učincima
rada unutarnje revizije

POVREMENA PROVJERA

- Utvrđivanje stanja sustava i
- Razine usklađenosti aktivnosti
unutarnje revizije

Davanje preporuka za
unaprjeđenje
Prikupljanje informacija za
poboljšanje metodologije rada

GODIŠNJA PROVJERA

RANIJA RAZDOBLJA

Podaci o:

- ✓ broju provedenih revizija
- ✓ broju danih preporuka
- ✓ statusu provedbe preporuka

2015.

Podaci o učincima preporuka unutarnje revizije na:

- ✓ povećanje prihoda poslovanja
- ✓ smanjenje rashoda poslovanja
- ✓ smanjenje prenesenih obveza
- ✓ sređivanje evidencije materijalne imovine

POVREMENA PROVJERA

Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete

Korisnici proračuna kod kojih će se obavljati povremena provjera, odabiru se temeljem:

- ✓ Rezultata analize strateških i godišnjih planova unutarnje revizije
- ✓ Rezultata analize učinaka rada unutarnje revizije iz ranijeg razdoblja
- ✓ Uloge korisnika proračuna u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz EU fondova
- ✓ Informacije o stanju sustava unutarnjih kontrola u izvješćima vanjske revizije
- ✓ Ostalih dostupnih informacija

POVREMENA PROVJERA

Područja gdje su potrebna unaprjeđenja:

- Izrada streteških i godišnjih planova unutarnje revizije
- Primjena metodologije rada

UPUTA O PROVOĐENJU PRAKTIČNE IZOBRAZBE ZA STJECANJE ZVANJA OVLAŠTENOGA UNUTARNJEG REVIZORA ZA JAVNI SEKTOR (ožujak 2016.)

2. Uputa o provođenju praktične izobrazbe

Naglasak je stavljen na:

- Prikupljanje i analiziranje informacija o revidiranom procesu
- Opis procesa
- Priprema za početni sastanak

- Identifikacija detaljnih rizika i očekivanih kontrola
- Utvrđivanje postojećih kontrola
- Provedba testiranja
- Konačna ocjena sustava kontrola

- Formuliranje nalaza
- Formuliranje revizorskog mišljenja
- Formuliranje preporuka

- Izrada nacрта izvješća
- Priprema za završni sastanak
- Izrada konačnog izvješća

PRAVILNIK O UNUTARNJOJ REVIZIJI U JAVNOM SEKTORU

(Narodne novine, br. 42/16)

1. Kriteriji za uspostavu unutarnje revizije

Korisnici proračuna

- Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Trgovačka društva i druge pravne osobe (RH/JLP(R)S)

- Registar trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti

Prema procjeni opravdanosti

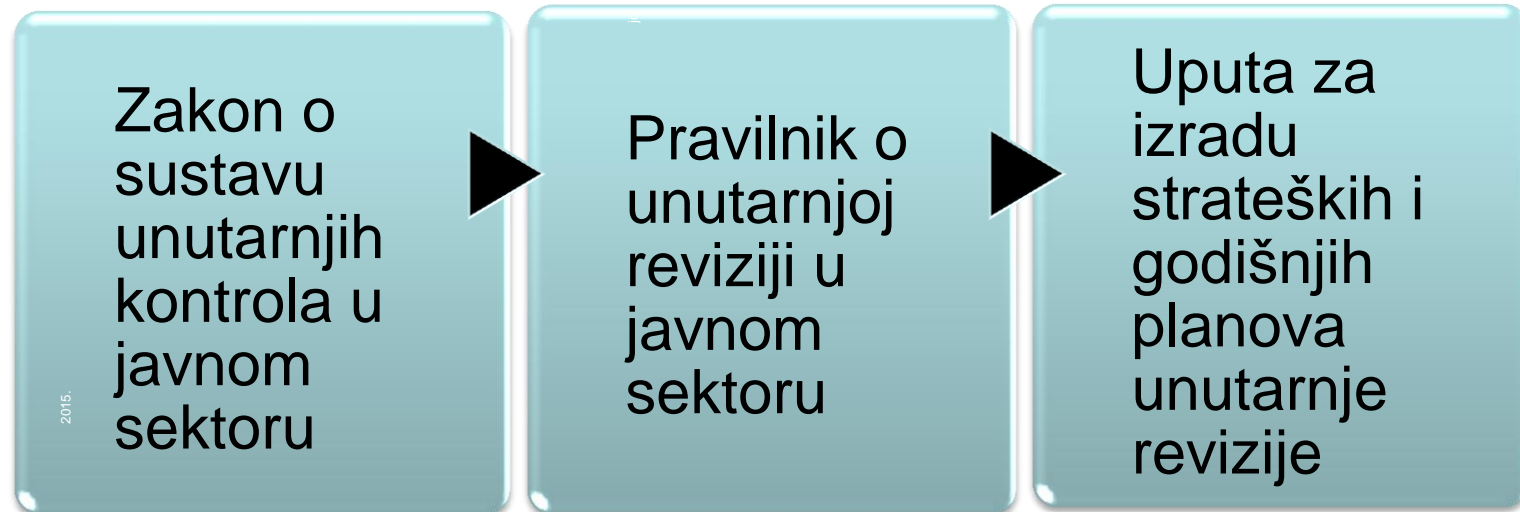
- Odluka nadležnog ministra/gradonačelnika/župana/odgovorne osobe nadležne institucije
- Uz prethodnu suglasnost ministra financija

2. Obveze i odgovornosti u vezi s obavljanjem poslova unutarnje revizije

- a) Planiranje unutarnje revizije
- b) Obavljanje unutrašnje revizije

2. Obveze i odgovornosti u vezi s obavljanjem poslova unutarnje revizije

a) Planiranje unutarnje revizije

Procjena rizika
obavljena od strane
unutarnje revizije
(Standard 2010)

Ciljevi i aktivnosti
unutarnje revizije
dosljedni ciljevima i
prioritetima institucije

Razmotriti minimalno:

- Strateške/planske dokumente
- Proračun/fin.planove
- Financijska izvješća
- Prethodno obavljene revizije
- Procjenu rukovodstva o rizicima
- Stručnost/broj revizora

Strateški plan (31.12.)

Godišnji plan (31.12.)

- Cilj revizije
- Opseg revizije
- Resursi

Plan pojedinačne
revizije

b) Obavljanje unutarnje revizije

Nacrt revizorskog izvješća

Dostavlja se odgovornoj osobi revidirane jedinice

- Plan djelovanja
- Očitovanje pisanim putem

Konačno revizorsko izvješće

Odobrava rukovoditelj unutarnje revizije

Dostavlja se:

- odgovornoj osobi institucije
- odgovornoj osobi revidirane jedinice
- osobama čiji je angažman potreban za provedbu preporuka/RO

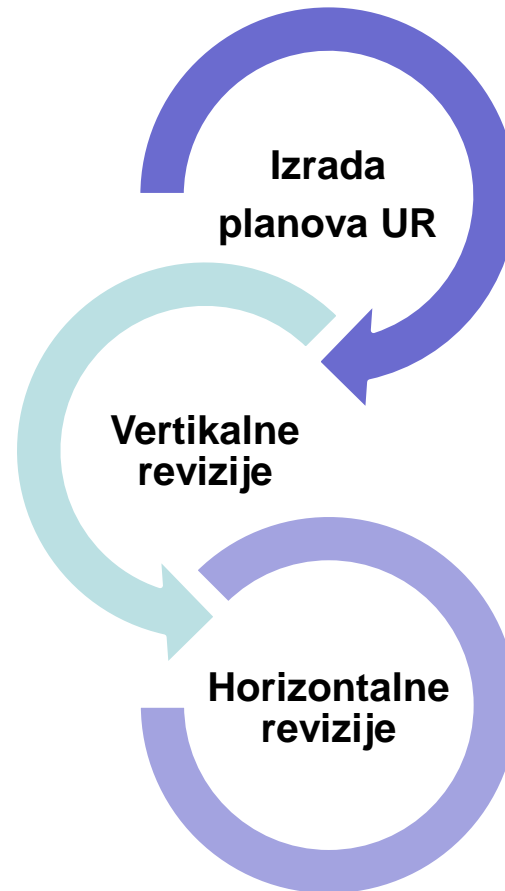
Praćenje provedbe preporuka

Odgovornost za praćenje provedbe

Izvješće o provedbi preporuka, najmanje jednog godišnje, dostavlja se odgovornoj osobi institucije/RO

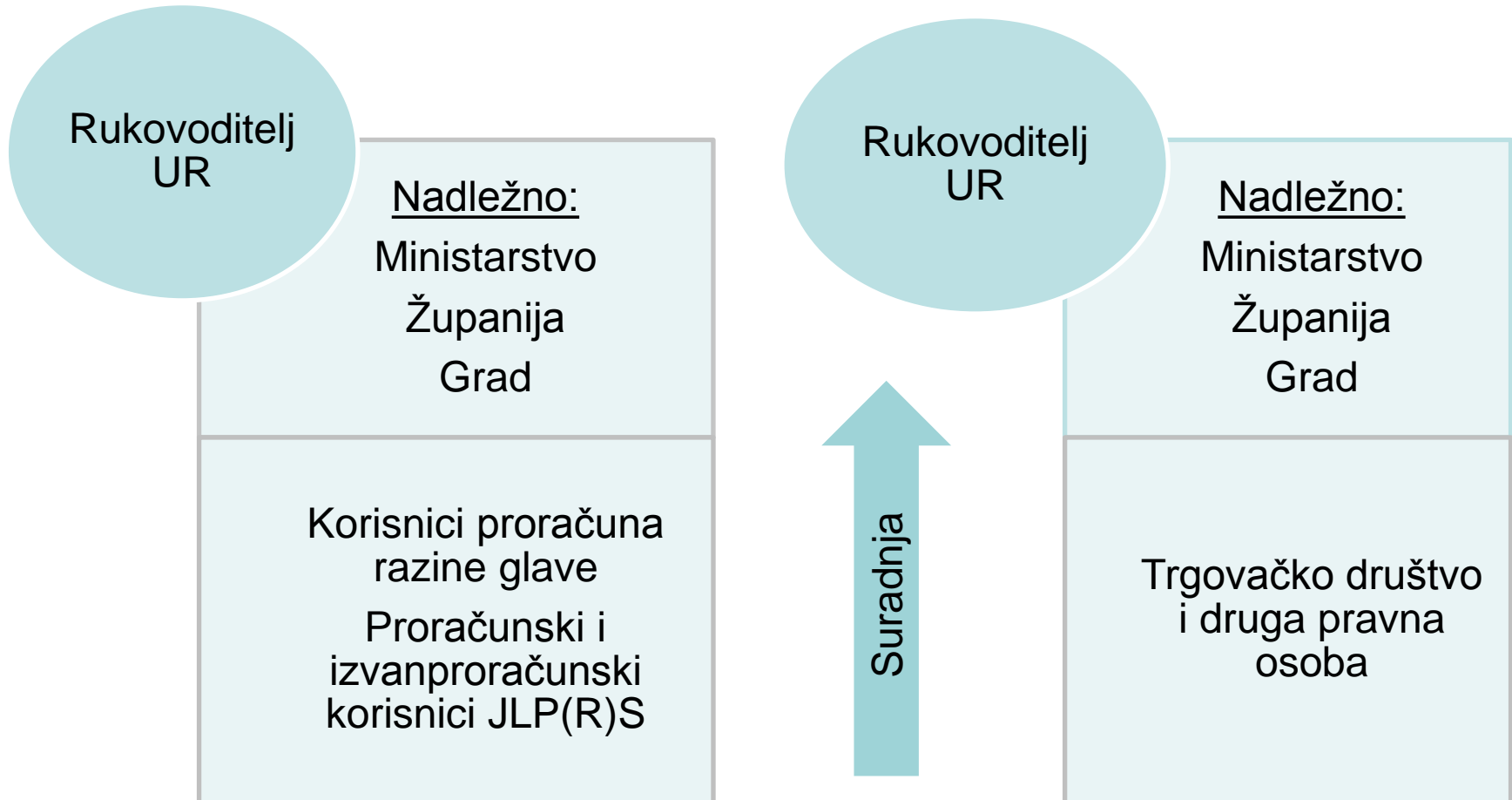

3. Suradnja unutarnjih revizora

a) Izrada planova unutarnje revizije

b) Horizontalne i vertikalne revizije

Procjena **sustava unutarnjih kontrola u istovrsnim procesima ili zajedničkim programima, projektima i aktivnostima** koje se provode kod dvije ili više institucija (*povezane vlasništvom i/ili načinom financiranja*).

Obavljaju se na prijedlog:

- ministra financija
- jedne od odgovornih osoba institucije
- rukovodeće strukture u sustavu upravljanja i kontrole programa i fondova EU

Obveznici uspostave unutarnje revizije obvezni su:

- uspostaviti/uskladiti način uspostave unutarnje revizije do svibnja 2017.
- popuniti minimalan broj radnih mjesta u unutarnjoj reviziji do 31.prosinca 2017.

INTERNI PRAVILNIK O UNUTARNJOJ REVIZIJI

(predložak, prosinac 2016.)

INTERNI PRAVILNIK O UNUTARNJOJ REVIZIJI - predložak

- Interni Pravilnik zamjenjuje Povelju o unutarnjoj reviziji
- uređuje pitanja od značaja za rad unutarnje revizije
- objavljuje se na mrežnim stranicama institucije
- SHJ izradila predložak

Sadržaj predloška

- I. UVODNE ODREDBE (*svrha, poslovi unutarnje revizije, savjetodavne aktivnosti i sudjelovanje u radu radnih skupina*)
- II. ORGANIZACIJSKO USTROJSTVO I DJELOKRUG RADA (*nadležnost jedinice za unutarnju reviziju - popis institucija iz nadležnosti*)
- III. NEOVISNOST JEDINICE ZA UNUTARNJU REVIZIJU (*odgovornost prema odgovornoj osobi institucije i revizorskom odboru, gdje je primjenjivo; neovisnost UR...*)
- IV. OBJEKTIVNOST UNUTARNJIH REVIZORA

V. ODGOVORNOSTI I OBVEZE

Odgovornosti i obveze rukovoditelja unutarnje revizije:

- izrada prijedloga strateškog i godišnjeg plana UR (i prijedlog za obavljanje revizija horizontalnih i vertikalnih procesa na temelju suradnje s jedinicama za UR)
- dostaviti usvojen strateški i godišnji plan rukovodstvu (*na razini pomoćnika ministra, pročelnika upravnih odjela*)
- najmanje jednom godišnje podnijeti pisano izvješće o suradnji s rukovoditeljima unutarnje revizije iz nadležnosti
- ...

VI. PRISTUP DOKUMENTACIJI, INFORMACIJAMA, OSOBLJU I MATERIJALNOJ IMOVINI

- za potrebe analize i praćenja određenih financijskih pokazatelja unutarnji revizor ima pravo uvida u računovodstvene sustave institucije i institucija iz nadležnosti
- pravo pristupa izvješćima institucije i institucija iz nadležnosti kao i informacijama o stanju sustava unutarnjih kontrola i upravljanju financijskim sredstvima sadržanim u izvješćima vanjske revizije obavljenih u institucijama i institucijama iz nadležnosti

VII. IZVJEŠTAVANJE O OBAVLJANJU POSLOVA UNUTARNJE REVIZIJE

- konačno revizijsko izvješće
- baza podataka o preporukama UR
- praćenje provedbe preporuka
- izrada Mišljenja o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini
- izrada izvješća o radu

VIII. SURADNJA

- **s rukovodstvom** institucije i institucije iz nadležnosti (kolegij i/ili tematski sastanci; suradnja s financijama)
- **s jedinicama za unutarnju reviziju** (sastanci s jedinicom za UR iz nadležnosti najmanje jednom godišnje; po potrebi sastanci s rukovoditeljima UR drugih institucija s kojima je institucija povezana u provođenju istovrsnih procesa ili zajedničkih programa, projekata i aktivnosti)
- **s vanjskim institucijama** (DUR, ARPA, MFIN, komercijalna revizija)

Obveze rukovoditelja odgovornih za SUK

U obvezi su surađivati s rukovoditeljem un. revizije na način da dostavljaju:

- podatke za procjenu rizika koji utječu na poslovanje
- informacije za potrebe obavljanja pojedinačne revizije
- očitovanje na nacrt revizijskog izvješća
- izvješće/informacije o statusu provedbe revizijskih preporuka za koje su nadležni, a u slučaju da preporuke nisu provedene u roku, obvezni su dostaviti i pisano obrazloženje.

Rukovoditelji su dužni radi praćenja učinka provedbe preporuka dostaviti unutarnjoj reviziji informacije o provedenim aktivnostima i, gdje je to moguće, iskazati učinke koji su postignuti provedbom preporuka i jačanjem sustava unutarnjih kontrola

IX. PRISTUP PODACIMA UNUTARNJE REVIZIJE I ARHIVIRANJE REVIZIJSKE DOKUMENTACIJE

- popis akata koji nastaju u okviru jedinice za UR i rokovi čuvanja
- dostava konačnog revizijskog izvješća institucijama koje sukladno nadležnostima imaju pravo uvida u revizijska izvješća, odnosno rezultate rada UR
- u slučaju traženja informacija o radu UR od strane ostalih zainteresiranih strana, rukovoditelj UR postupa u skladu s propisima koji uređuju pravo na pristup informacijama odnosno internim aktima institucije

X. PODUZIMANJE RADNJI U SLUČAJU UOČENIH NEPRAVILNOSTI TIJEKOM OBAVLJANJA REVIZIJE

Obveze unutarnjih revizora ako:

- utvrde nepravilnost za koju nisu propisane prekršajne odredbe ili koja ima obilježje prekršaja
- tijekom obavljanja revizije posumnjaju na kazneno djelo

XI. IZMJENE I DOPUNE PRAVILNIKA

Rukovoditelj unutarnje revizije predlaže ažuriranje Pravilnika u sljedećim slučajevima:

- prilikom organizacijskih promjena - ako one utječu na org. ustrojstvo i djelokrug rada UR
- kod promjene regulatornog okvira koji uređuje UR u javnom sektoru
- u ostalim slučajevima koji se ocijene opravdanim.

PRAVILNIK O SUSTAVU UNUTARNJIH KONTROLA U JAVNOM SEKTORU

(Narodne novine, br. 58/16)

Pravilnikom se propisuje:

- sadržaj okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha njegove primjene i odgovorne osobe za primjenu
- smjernice za rad ustrojstvenih jedinica za financije u dijelu aktivnosti vezanih uz koordinaciju razvoja SUK-a
- provjera primjene okvira za razvoj SUK-a
- Pravilnik uvodi pojmove troškovnog i upravljačkog računovodstva te internih akata koje donosi odgovorna osoba institucije

Okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola

- okvir koji čine komponente sustava unutarnjih kontrola s pregledom načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola
- **5 međusobno povezanih** komponenti unutarnjih kontrola:
  - Kontrolno okruženje
  - Upravljanje rizicima
  - Kontrolne aktivnosti
  - Informacije i komunikacija
  - Praćenje i procjena

- planovi i programi rada, organizacijski ustroj, ovlasti i odgovornosti, linije izvještavanja, upravljanje ljudskim potencijalima...
- utvrđeni rizici, dokumentirani u registru rizika, sustav izvještavanja o rizicima i poduzetim mjerama
- prethodne i naknadne kontrole (interni akti, pisane procedure, postupci odobrenja, iznimke, razdvajanje dužnosti, nadzor, kontrole namjenskog isplaćivanja i korištenja dodijeljenih donacija, transfera, pomoći, subvencija...)
- interni sustav izvještavanja, računovodstveni sustavi, uspostavljena riznica, evidencije, baze podataka...
- redovne upravljačke i nadzorne aktivnosti, samoprocjena sustava, provođenje preporuka unutarnje i vanjske revizije...

- **Kojim rizicima je izložena institucija?**
  - **Rizik je** mogućnost nastanka **dogadjaja** koji može nepovoljno utjecati na ostvarenje ciljeva (Zakon o SUK-u)
  - mjere koje poduzima rukovodstvo i preporuke unutarnje revizije trebaju biti usmjerene na rješavanje uzroka
- **Sustav unutarnjih kontrola je skup** načela, metoda i postupaka **unutarnjih kontrola...** (iz Zakona o SUK-u)
- Jedna kontrola ne predstavlja sustav unutarnjih kontrola.
- Uzmite u obzir njihovu međusobnu povezanost!

